

A Mura Ruhagyár

Barna Judit

A TMTE rendszeresen szervez bel- és külföldi tanulmányutakat, azzal a céllal, hogy a textil- és ruházati ipar szakemberei minél több helyen tanulmányozhassák a korszerű gyártási és cégvezetési módszereket. A szakemberek egy csoportja ez év szeptemberében a szlovéniai Murszombaton (Murska Sobota) a Mura Ruhagyárban tett látogatást.

Egy kis történelem

Szlovéniának Magyarországgal határos tájegysége, Pomurje, a Mura-vidék, a Mura folyó két partján terül el. Itt mindössze két olyan, a szocialista Jugoszláviától öröklött vállalat létezett, amelyeknek működésében a piacgazdaságra történő átállás a többi céghez képest gondokat okozott. Az egyik a lendvai Nafta kőolajfinomító üzem volt, a másik a murszombati Mura Ruhagyár. Amíg az előző minden átalakítási kísérlet ellenére 1998-ban bezárta a kapuit, addig a Mura megtalálta a korszerű gazdasági elvárások által támasztott követelményekre adható legelfogadhatóbb választ, s ezzel biztosította a túlélés lehetőségét is.

A murszombati gyáróriás története nem kavart akkora vihart, mint a Nafta esetében, pedig a cég több esetben már valóban a csőd szélén állt. Ügyes marketinggel és a szlovén kormány segítségével azonban végül is sikerült megmenteni az egykori Jugoszlávia messze földön híres ruhagyárát. (A vállalat azonnali 345 millió tollár kedvező hiteltámogatásban részesült, hat hónapra halaszthatta a nyugdíj- és egészségügyi biztosítási illeték törlesztését és biztosítékot kapott a Mura lendvai egységének felvásárlására. A gyár vezetésének kezdeményezésére ismét életbe lépett a nehézségekkel küszködőkről szóló törvény.)

Borut Meh, a Mura Ruhagyár igazgatóságának elnöke 2003 januárban a cég átszervezési tervének megvalósulásáról tájékoztatta a nyilvánosságot. „Szándékunk az volt – mondta –, hogy 2004-re a Mura egyszerű gyárból modern piaci vállalatá fejlődjön, ez azonban nagy létszámleépítéssel is együtt jár”. Az elkerülhetetlen átszervezési intézkedések során gazdaságosan korszerűsítették a gyártási folyamatokat, közben 5300 főről 4200-ra csökkentették a dolgozók számát. Létrejött 200 alkalmazottal a Mura List, a hátrányos helyzetűek foglalkoztatására, a 40 fős Trend Line (Németország), valamint a nagykereskedelemmel foglalkozó zágrábi és a belgrádi képviseletek megnyitására is sor került. A tervek megvalósításával a Mura tevékenysége 2004-re – ismét nyereséggel – új szakaszába lépett.

A lendvai Nafta kőolajfinomító iparóriás és a murszombati Mura Ruhagyár esetei Szlovénia gazdaságtörténetében egyszerre mutatta meg a kudarcba fulladt, bátoratlan válságkezelés és a sikeres átalakulás, megújulás példáját. A Mura Ruhagyár megújulására hozott reformkezdeményezések mögött komoly gazdasági számítások húzódnak meg, a döntéseket fegyelmezett mérlegelések és helyzetértékelések előzik meg. A Mura esetében az állami beavatkozás meghozta a maga sikerét.

A Mura Ruhagyár ma

A kiváló autópályán akadály nélkül áthaladtunk a jelképes határon a Mura folyótól 5 km-re fekvő városba. Vendéglátóink a Mura Ruhagyár Rt. elnöke, *Franc Huber*, a cég marketing vezetője, *Jasna Petan* és a részvnytársaság partnere, a Modeus Innovation Design Center képviseletében *Simona Sarotar* fogadott bennünket a csoportunkhoz csatlakozott magyarországi szlovén kereskedelmi tanácsos, *Ksenija Skriblic* mellett.

Tájékoztatót kaptunk a cég történetéről, jelenlegi piaci pozíciójáról és terveiről. Bemutatták az 1960-as években alapított ruhagyár innovációs, design, termelő, kereskedő egységeit, rövid távú és távlati céljait is.

Számukra is nagy kihívást jelent az óriási verseny és a nagy konkurencia, ezért piacépítési elgondolásuk az, hogy jelentős technológiai beruházással a Mura márkát erősítik. A legmagasabb, ún. „prémium kategóriás” világmárkák gyártásán megtanulták a magas minőségi színvonalú termékek igényes elkészítésének ismereteit, amit a saját márkás kollekció tervezésénél és gyártásánál jól hasznosíthatnak. Az új üzleti stratégia érdekében alapos piackutatással felmérték a kereskedelmi lehetőségeket. Jelenleg 11 országban 28 márkaboltot üzemeltetnek a hazaiakon kívül Ausztriában, Belgiumban, Csehországban, Kazahsztánban, Magyarországon, Szlovákiában és Ukrajnában is, számukat elsősorban Szlovéniában, Horvátországban és Szerbiában kívánják növelni, de Magyarországon is terveznek jó forgalmú helyeken a jelenlegiek kettő mellé még öt üzletet. A terjeszkedést és forgalomnövelést franchise rendszerű, vagy saját üzemeltetésű, illetve „bolt a boltban” (shop-in-shop) értékesítési hálózatokon keresztül valósítják meg. Három éven belül 40 új üzlet megnyitásával jelentős forgalomnövekedést kívánnak elérni.

A növekedéshez, terjeszkedéshez a piackutatást a Modeus innovációs központ végezte. Ez a 20 cég által létrehozott tudásközpont Európa egyik jelentős divat-központjaként a régióban működő ruházati ipart új koncepcióval újra strukturálja. Az óriási piaci verseny

kihívása miatt fő célkitűzésként a technológiai innovációt határozták meg, mert a magas minőségi színvonalú termékek előállítása e nélkül elképzelhetetlen. A versenyképességet a kreativitás, a design, a marketing munka hatékonyságának emelésével fokozzák, a partnerkapcsolatok bővítésével tökebefektetéseket kezdeményeznek. A sikeres modellek eladásának növelését a környezetbarát, természetes alapanyagokkal, korszerű technológiával, szakképzett munkaerővel és jó üzletpolitikával is megtámogatják. Létrehozzák az „Eco-friendly collection” elnevezésű új vonalat.

Megtudtuk, hogy a Mura csoport 70 %-ban állami pénzügyi befektetők, 30 %-ban természetes személyek – ezen belül 10 %-ban az alkalmazottak – részvénytársasága. A tulajdonosi szerkezet garantálja a társaság jó pénzügyi pozícióit, ugyanakkor a lojalitást is. A 3300 alkalmazottat foglalkoztató cég az öt egységében 50 millió euró forgalmat bonyolít le. Éves termelésük 300 ezer darab termék, amit három minőségi szintben rendszereznek.

Termékek, kollekción

A Mura a ruházati világmárkák megbízható termelője a gyár alapítása óta. Folyamatos megrendelői a legmagasabb minőségi színvonalat képviselő Max Mara, Escada, Fariani, Cerutti, Tommy Hilfiger, Hugo Boss márkák tulajdonosai. A cég távolabbi célkitűzése azonban a saját márkák erőteljes fejlesztése, amelyek női és férfi kollekcióit is három minőségi szinten tervezik. A top minőség a női „Leona” és a férfi „Carniolus” vonal, amit menedzsereknek, politikusoknak, üzletembereknek ajánlanak. Az „e.Mura” a fiatal korosztály casual vonala, a 45 fölöttieké a „Mura” klasszikus kollekciói. Mindhárom márkában az öltözékek teljes palettája megtalálható: kabát, zakó, öltöny, dzseki, nadrág, szoknya, blézer, ing, blúz a legváltozatosabb megoldásokban. A csúcsmínőségű alapanyagok közül gyakran

használják a tiszta élő gyapjút, valamint finom kikészítésű, részben vagy egészben len, pamut és selyem tartalmú kelméket is. Üzletemberek keresett terméke a különleges, extra minőségű 55 % pamut/45 % selyem és a 50/50 % len/acetát keverékből készült, gyöngyház gombos klubzakó és az elegáns, a könnyű vasalást elősegítő kikészítéssel készült, mercerezett pamutból gyártott hozzávaló ing. A női kollekciókban bemutatták az etno, a kalóz, a szafari, a gipsy, a barbi, a koloniál stílusban tervezett modelleket, amelyek darabjai egymással kiválóan kombinálhatók. A harsány színű Leona család és a klasszikusan elegáns Mura család színvilágát széles skálán mozgatják a tervezőművészek: a barna-narancs, kék-sárga, ciklámen-zöld összeállítások különleges ötvözei igen hatásosak és

újszerűek a 2009 tavaszi-nyári szezon kollekcióiban.

Együttműködés

A látogatás során a magyar szakemberek bemutatták cégeiket a Mura vezetőinek, néhányan termelési és kereskedelmi együttműködést ajánlottak, vagy közös, határmenti pályázati lehetőségek ötletét vetették fel. Reméljük, hogy folytatása is lesz a mindkét oldalról megnyilvánult érdeklődésnek.

Szlovénia, teljes nevén Szlovén Köztársaság, Közép-Európa déli részén, az Alpok lábánál terül el. Nyugaton Olaszország, délnyugaton az Adriai-tenger, délen és keleten Horvátország, észak-keleten Magyarország, északon Ausztria határolja. Szlovénia, a korábbi jugoszláv tagköztársaság 1991 óta független állam, 2004. május 1. óta tagja az Európai Uniónak. 2007. január 1-jén csatlakozott az euró övezethez.

Néhány modell a Mura kollekciójából